

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST
1.2. Facultatea	LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE
1.3. Departamentul	STUDII ROMÂNEȘTI
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.5. Ciclu de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / calificarea*	TEOLOGIE PASTORALĂ / conform COR: profesor în învățământul primar – 233101; profesor în învățământul gimnazial (232201). Arhiepiscop – cod COR : 246001, arhiereu vicar – 246002, arhondar – 246003, cantor – 246004, capelan – 246005, cardinal -246006, chevasames - 246007, cântăreț bisericesc – 246008, consilier culte – 246009, conducător arhiepiscopal – 246010, diacon – 246011, episcop – 246012, exarh – 246013, haham – 246014, harmonist – 246015, hatip – 246016, imam – 246017, inspector culte – 246018, majghian – 246019, melamed – 246020, mitropolit – 246021, muezin – 246022, muftiu – 246023, organist – 246024, pastor - 246025, patriarh – 246026, preot – 246027, președinte culte – 246028, protopop – 246029, provicar – 246030, rabin – 246031, secretar culte – 246032, stareț -stareță – 246033, treibar – 246034, vestitor – 246035, vicar – 246036. Noi ocupații propuse pentru a fi incluse în C.O.R.: Cleric/sacerdot/deservent de cult, educator religios, referent în cadrul structurilor misionare ale cultului (mass-media, edituri și publicații, centre pastorale, sociale, misionare și ecumenice – cu studii complementare de rigoare), călugăr – călugăriță, rasofo-rasofoară, schimonah-schimonahie, egumen-egumenă, ieromonah, singhel, protosinghel, arhimandrit, ierodiacon, ieroschimonah, ieroschidiacon, sachelar, iconom, iconom-stavrofor și arhidiacon.

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	GENURI RETORICE CREȘTINE						
2.2. Titularul activităților de curs	LECT. DR. PR. DANIEL ENEA						
2.3. Titularul activităților de seminar							
2.4. Anul de studii	IV	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	1	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	
3.4. Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate/pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Examinări					2
Tutorat					
Examinări					
Alte activități ...					
3.7. Total ore studiu individual	36				
3.8. Total ore pe semestru	50				
3.9. Număr de credite	2				

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	•
4.2. de competențe	•

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector. Studentii nu se vor prezenta la prelegeri, seminarii/laboratoare cu telefoanele mobile deschise. De asemenea, nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale; Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> C1 – cunoașterea și însușirea genurilor retorice creștine. C2 – însușirea metodelor de cercetare specifice omilecticii.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT.1 – Gestionarea optimă a sarcinilor profesionale și deprinderea executării lor la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice; CT.2 – dezvoltarea abilităților de colaborare și lucru în echipe de cercetare multidisciplinare (intra și extra teologic), respectând principiile de credință religioasă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unui set de competențe necesare specialistului în teologie, care să-i permită acestuia să analizeze și să interpreteze genurile retorice creștine, cu scopul formării și dezvoltării cunoștințelor în domeniul predicii creștine.
7.2. Obiectivele specifice	<p>➤ Obiective de cunoaștere (O.c.)</p> <ul style="list-style-type: none"> O.c.1.1. – să prezinte sistematic și coerent noțiunile specifice de retorică având în vedere principalele instrumente de lucru din domeniul omilecticii; O.c.1.2. – să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică; O.c.2.1. – să recunoască modele de predică după autorii studiați; <p>➤ Obiective de abilitare (O.ab.)</p> <ul style="list-style-type: none"> O.ab.1.1. – să identifice și să diferențieze asemănări și deosebiri între oratoria clasică și predica creștină; O.ab.1.2. – să evedențieze raportul dintre tradiție și înnoire în istoria predicii creștine; O.ab.2.1. – să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor specifice predicii creștine; <p>➤ Obiective atitudinale (O.at.)</p> <ul style="list-style-type: none"> O.at.1.1. – să argumenteze în ce măsură au influențat operele și învățătura Sfinților Părinți și Scriitorilor bisericești derulate de-a lungul istoriei evoluția predicii creștine; O.at.1.2. – să susțină punctul de vedere ortodox în cadrul unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni introductive. Oratoria clasică și predica creștină. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Dutu, pr. Constantin, Întâlnirea predicii creștine cu retorică greco-romana, S.T. 2 / 1991, p. 102-162. Sebu, pr. Sebastian, Forma și conținutul predicii creștine în primele trei veacuri, S.T. 3-4/1967, p. 206-221.
2. Oratoria în Vechiul Testament (predica profeților, ex.: Ilie Tesviteanul, Sf. Ioan Botezătorul). (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - conversație	Dura, pr. Nicolae, Omilia biblica și actualitatea ei, S.T. 1-2 / 1983, p. 27-43. Petrescu, pr. Nicolae, Omiletica. Manual pentru Seminariile Teologice, București, 1978.
3. Predica Mântuitorului Iisus Hristos și Kerigma apostolică (Iisus Hristos învățătorul suprem, parabolele - mijloace preferate în predica Mântuitorului; Kerigma	- expunerea - prelegerea - conversație	Petrescu, pr. Nicolae, Omiletica. Manual pentru Seminariile Teologice, București, 1978. Sf. Ioan Gura de Aur, Cuvinte la praznice împăratești, trad. de pr. D. Fecioru, București, 1942.

apostolică). (O.c.1.1.; O.c.2.1.) (2 ore).		
4. Oratoria în perioada post-apostolică și patristică. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Petrescu, pr. Nicolae, Omiletica. Manual pentru Seminariile Teologice, Bucuresti, 1978. Sf. Vasile cel Mare, Omilii la Hexaimeron, Omilii la psalmi, Omilii si cuvântari, trad. de pr. D. Fecioru, Bucuresti, 1986 (vol. 17 - P.S.B.). Sf. Grigorie de Nazianz, Cele cinci cuvântari despre Dumnezeu, trad. de pr. Gh.Tilea si N. Barbu, C. de Arges, 1947 (retrad. de Pr. D. Staniloae, Ed. Anastasia, 1993).
5. Întâlnirea predicii creștine cu retorica greco-romană. (O.c.1.1.; O.c.2.1.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - conversație	Dutu, pr. Constantin, Întâlnirea predicii crestine cu retorica greco-romana, S.T. 2 / 1991, p. 102-162. Sebu, pr. Sebastian, Forma si continutul predicii crestine în primele trei veacuri, S.T. 3-4/1967, p. 206-221. Florescu, V., Retorica si neoretica, Bucuresti, 1977.
6 Repere ale predicii post-patristice (în Răsărit și în Apus). (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Petrescu, pr. Nicolae, Omiletica. Manual pentru Seminariile Teologice, Bucuresti, 1978. Sf. Grigorie Palama, Omilii, vol. I, Edit. „Anastasia”, trad. dr. Constantin Daniel, Bucuresti, 2000.
7. Predica în Biserica noastră până în secolul al XX-lea. (O.c.1.1.; O.c.1.2.; O.c.2.1.) (2 ore).	- expunerea - prelegerea - conversație	Petrescu, pr. Nicolae, Omiletica. Manual pentru Seminariile Teologice, Bucuresti, 1978. Cristescu, pr. Grigorie, Predica si cateheza, Sibiu, 1929. Comsa, ep. Grigore (din botez Gheorghe), Istoria predicii la români, Bucuresti, 1921.

Bibliografie

BIBLIA sau SFÂNTA SCRIPTURĂ, E.I.B.M.B.O.R., București, 1994.

****Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, ed. Univers Enciclopedic, București, 1998.

Sfânta Scriptura (Editiile Sf. Sinod).

Cazania, Editata de Institutul Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucuresti, 1960, 1973, 1987.

Cartile de cult ale Bisericii Ortodoxe (Octoih, Triod, Penticostar, Minee s.a.), pentru valorificarea în predica a imnelor liturgice si a sinaxarelor.

Proloagele, vol. I si II, editate de Mitropolia Craiovei, 1991 (diortosite de arhim. dr. Benedict Ghius)

Vietile Sfinților, editate de Eparhia Romanului si Husilor, sub supravegherea protos. Ioanichie Balan, începând din 1991 (12 volume).

Sf. Ioan Gura de Aur, Saizeci si patru cuvinte sau predice, trad. Episcopul Melchisedec Stefanescu, Bucuresti, 1883 (reeditate 1997, Ed. „Buna Vestire”, Bacau).

Idem, Cuvinte la praznice împaratești, trad. de pr. D. Fecioru, Bucuresti, 1942.

Sf. Vasile cel Mare, Omilii la Hexaimeron, Omilii la psalmi, Omilii si cuvântari, trad. de pr. D. Fecioru, Bucuresti, 1986 (vol. 17 - P.S.B.).

Sf. Grigorie de Nazianz, Cele cinci cuvântari despre Dumnezeu, trad. de pr. Gh.Tilea si N. Barbu, C. de Arges, 1947 (retrad. de Pr. D. Staniloae, Ed. Anastasia, 1993).

Fer. Augustin, De doctrina christiana, Migne, P.L., XXXIV, 15-122 (vezi cartea a IV-a).

Sf. Grigorie cel Mare (Dialogul), Cartea regulii pastorale, trad. pr. prof. Alexandru Moisiu, Bucuresti, 1996, în special cap. 39-40, cu referiri la predicator.

Sf. Grigorie Palama, Omilii, vol. I, Edit. „Anastasia”, trad. dr. Constantin Daniel, Bucuresti, 2000.

Andreucut, arhiep. dr., Andrei, Ospatul credinței. Cuvinte de învățatura, Alba Iulia, 1999.

Bogdan, pr. Petru, Viata în Hristos. Predici morale pentru toate duminicile si sarbatorile anului, Arad, 1943.

Barth, Karl, Komm, Schopfer Geist! Predigten. (Vino, Duhule creator! Predici), Munchen, 1924.

Bossuet, Jaques Benigne, Oeuvres, Tom I-IV, Paris, 1852.

Idem, Oraisons funébres, Paris, 1876.

Idem, Oeuvres oratoires, Paris, 1914.

Bourdaloue, Louis, Oeuvres, Paris, 1836.

Idem, Predicile de advent, trad. de dr. Al. Nicolescu, Blaj, 1920.

Cantono, A., Brevi discorsi e panegirici, Torino, 1926.

Cleopa, arhim. Ilie, Predici la duminicile de peste an, Edit. Ep. Roman, 1990 (ed. a II-a, 1996).

Idem, Predici la praznice împaratești si la sfintii de peste an, Ep. Roman, 1986.

Coman, ep. Vasile, Hristos în familie, Brasov, 1945 (material pentru cuvântari la cununii).

Comsa, ep. Grigore, Predici la toate duminicile anului bisericesc, Arad, 1926

Comsa, ep. Grigore (din botez Gheorghe), Istoria predicii la români, Bucuresti, 1921.

Cristescu, pr. Grigorie, Predica si cateheza, Sibiu, 1929.

Idem, Activitatea omiletica, teoretica si practica a Fer. Augustin, S.T. 1/1931, p. 7-36.

Idem, Omilie mare si omilie mica, sau omilie exegetica si omilie tematica?, M.M.S., 1-2, din 1958, p. 46-58.

David, diac., Petre, Cuvântul, arma împotriva vrajmasilor, S.T. 1-3 / 1992, p. 78-93.

Dimancea, pr. Stan, Schite de plan pentru predici, G. B. 6-7 / 1954, p. 312-319.

Dura, pr. Nicolae, Omilia biblica si actualitatea ei, S.T. 1-2 / 1983, p. 27-43.

Idem, Activitatea omiletică a pr. prof. dr. Dumitru Belu, S.T. I / 1987, p.97-107.
Dutu, pr. Constantin, Întâlnirea predicii creștine cu retorica greco-romana, S.T. 2 / 1991, p. 102-162.
Floca, arhid. Floca, Predici publicate în periodicele bisericești (1949-1964), M.A., 11-12/1966, p. 770-798.
Florescu, V., Retorica și neoretica, București, 1977.
Farrar, F.V., Predici pentru tineretul școlar, trad. de Nicodim Munteanu, Neamt, 1935.
Galeriu, pr. Constantin, Preotia ca slujire a cuvântului, Ortodoxia, nr. 2 / 1979, p. 294-312.
Idem, Catedra de omiletică-catehetică, cu notiuni de pedagogie, S.T. nr. 7-10 / 1981, p. 578-587.
Gordon, pr. Vasile, Necesitatea actualizării predicii sub aspect misionar, B.O.R. nr. 7-8/ 1986, p. 102-115.
Idem, Predica în cultul divin, G.B. nr. 3-4 / 1992, p. 42-45.
Plamadeala, mitrop. Antonie, (coordonator), Lumina din lumina. Predici, Sibiu, 1985.
Idem, Tâlcuri noi la texte vechi, Sibiu, 1989 (Editia a II-a, 1996, editura Axios SRL).
Idem, Cuvinte la zile mari, Sibiu, 1989.
Petrescu, pr. Nicolae, Omiletică. Manual pentru Seminariile Teologice, București, 1978.
Idem, Explicarea apostolelor duminicale, București, 1975.
Radu, pr. Simion, Pentru o tematică creștină a necrologului, M.A., 7-8 / 1972, p. 572-594.
Retorica românească (Antologie), Ed. Minerva, București, 1980.
Sebu, pr. Sebastian, Forma și conținutul predicii creștine în primele trei veacuri, S.T. 3-4/1967, p. 206-221.
Idem, Propovăduirea Evangheliei în Biserica românească din Transilvania, în volumul „Contribuții transilvanene la teologia ortodoxă”, Sibiu, 1988, pp.184-209.
Steinhardt, ierom. Nicolae, Daruind vei dobândi, Cluj-Napoca, 1994.
Scriban, arhim. Iuliu, Predici pentru popor, București, 1944.
Slevoaca, pr. Stefan, Popasuri duhovnicești. Predici la toate duminicile de Preot lector dr. Vasile GORDON peste an, Râmnicu-Vâlcea, 1945;
Idem, Predici la duminici și sărbători, București, 1978.
Theodoru, D. Evangelou, Askiseis ekklesiastikis ritorikis i omiletikis (Exerciții de retorica sau omiletica bisericească, Predici, în l. greacă), Atena, 1978.
Varsanufie, Staretul, Omilii duhovnicești, trad. de St. Nutescu, Mt. Frasinei, 1994.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile ecleziale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	- să prezinte sistematic și coerent noțiunile din domeniul retoricii creștine având în vedere rolul deosebit al predicii	Examen scris	80 %
	să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică omileticii;		
	să prezinte factorii determinanți care au contribuit la cristalizarea și evoluția predicii creștine;		
	Abordarea activ-participativă a orelor de curs.	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	20%
10.5. Seminar/laborator			
10.6. Standard minim de performanță: includerea tuturor componentelor cu referire la lucrarea de licență			
• Să demonstreze capacitatea înțelegerii noțiunilor de retorică creștină.			

- Să cunoască modele și tematici specifice omileticii.
- Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă.

Data completării
16.09.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament

